

| Contactar amb El Punt - Pobles i Ciutats |

Continguts generals: Continguts d'edicions:

| Qui som? - El Club del subscriptor - Les 24 hores d'El Punt - Publicitat - Borsa de treball | El Punt | VilaWeb |

dimecres, 25 de juny de 2008

dissabte, 21 de juny de 2008

El castell de Montjuïc i la Guerra del Francès

opinió
Arquitecte i professor de la UdG

[RAMON RIPOLL MASFERRER.](#)

El castell de Montjuïc ha passat de tenir una funció urbana de primer ordre en el passat a no servir per res en l'actualitat. Un abandonament arquitectònic que en aquests últims anys s'ha fet cada vegada més evident si el comparem amb la rehabilitació generalitzada del Barri Vell de Girona. Un oblit que ha tornat a ser actualitat per les conferències realitzades enguany, amb motiu del bicentenari dels setges de Girona en l'inici de la Guerra del Francès, que després d'aquells dramàtics esdeveniments han situat el castell de Montjuïc en la categoria d'edifici oblidat pels gironins. Un conjunt militar sense rehabilitar que representa, per a la història de la ciutat de Girona, un exemple de discontinuïtat patrimonial dels segles XVII, XVIII i principis del XIX.

Tornar a donar una funció al castell gironí de Montjuïc seria recuperar per als ciutadans un dels punts més privilegiats de la ciutat dels quatre rius sobre el territori que l'envolta. En aquest sentit cal pensar que en el passat el castell de Montjuïc de Girona tenia una posició estratègica molt important (enfilat a la punta del congost de sobre el barri de Pedret) que li permetia dominar militarment l'entrada de Girona per la zona nord, resguardar el darrere de la ciutat, i controlar el pla des de Palau fins a les sinuositats del riu Ter i el Puig d'en Roca. La disposició d'aquest castell era de manual de l'exèrcit de l'època moderna. En vista de la poca justificació militar d'empeltar-lo en un dels extrems del cos urbà emmurallat, el disposaren damunt de la muntanya més escarpada que dominava la població.

La seva construcció tenia com a finalitat accentuar la militarització de la ciutat, i el castell de Montjuïc, al segle XVIII i principis del segle XIX, es convertí en signe de l'autoritarisme borbònic tant pels gironins com pels forans.

Històricament el protagonisme més especial del castell de Montjuïc l'hem de cercar en la Guerra del Francès. I serà precisament en l'últim setge de Girona (de la segona meitat de 1809) que aquesta fortificació esdevindrà el punt estratègic de més importància per a la defensa de Girona del qual depenia la seva supervivència... (segons els protagonistes directes dels fets). Possiblement mai com en aquells mesos no s'havia posat la mirada amb tanta insistència a la muntanya de Montjuïc (tant pels militars que defensaven la ciutat com per la resta dels gironins que estaven tancats entre les seves muralles), ja que d'aquell enclavament depenien les seves vides. La tensió militar sobre els ciutadans que va crear el castell de Montjuïc en períodes històrics concrets contrasta amb les seves característiques actuals de tebiesa territorial, indiferència urbana i desinterès social. Possiblement un dels últims serveis que va realitzar el castell va ser d'acolliment en condicions precàries a un munt de famílies nouvingudes, en l'inici de la segona meitat del segle XX, fins que es va trobar una solució residencial normalitzada amb pisos socials en altres indrets de la ciutat. Des de llavors les restes de l'excel·lent traça arquitectònica del castell conviuen, mig amagades, entre matolls i bardisses. Enguany, en la recordança dels 200 anys de l'inici de la Guerra del Francès, aprofitant el protagonisme de moltes de les ciutats catalanes en les guerres napoleòniques, seria un bon moment per pensar a donar un nou ús social, urbà, i territorial a les velles estructures defensives de molts edificis d'aquest període (tant el castell de Montjuïc de Girona com els altres forts moderns escampats pel país). Un tipus d'edificis que haurien de fer la funció pedagògica de documents arquitectònics de primer ordre que expliquessin la situació històrica de Catalunya en un temps determinat (el pas convulsiu de l'antic règim a l'època contemporània) i en un espai particular (la situació políticament residual de Catalunya a mercè del decadent imperialisme monàrquic espanyol i els somnis de grandesa d'alguns estats europeus). Un període d'inflexió històrica en què els catalans varen començar a traçar (després d'aquells violents esdeveniments de les guerres napoleòniques) nous somnis d'independència cultural, econòmica i política, que passarien anys més tard pel nacionalisme català com a camí de llibertat i progrés. Per això la rehabilitació del castell de Montjuïc de Girona (com els altres exemples de construccions d'aquest període històric que malviuen arreu de Catalunya) hauria d'implicar trobar una nova funció de parc històric, per als ciutadans. Una rehabilitació arquitectònica, urbanística i paisatgística que hauria de reconvertir les cantelludes parets de pedra pensades per a la guerra en referents culturals de pau.

Tornar a donar una funció al castell gironí de Montjuïc seria recuperar per als ciutadans un dels punts més privilegiats de la ciutat

Aquest és un servei de notícies creat pel diari **El Punt** i distribuït per **VilaWeb**. És prohibida la reproducció sense l'autorització expressa d'Hermes Comunicacions S.A.

